

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej
Oddział ds. Chorobowości Hospitalizowanej

CHOROBY XXI WIEKU

AIDS

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

**ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KATOWICACH
WYDZIAŁ NADZORU NAD SYSTEMEM OPIEKI ZDROWOTNEJ
ODDZIAŁ DO SPRAW CHOROBYHOŚCI HOSPITALIZOWANEJ**

**Dyrektor :
Ireneusz Ryszkiel**

**Zastępca Dyrektora:
Jolanta Pietrzak - Wolny**

**Kierownik Oddziału ds. Chorobowości Hospitalizowanej:
Ewa Kucharska**

Koncepcja opracowania oraz wykonanie tablic i wykresów:

Wioletta Gosk
Renata Kopek
Joanna Majka
Aleksandra Pojda
Sonia Riedel

Przy publikacji danych prosimy o podanie źródła

**WYDZIAŁ NADZORU NAD SYSTEMEM OPIEKI ZDROWOTNEJ
ODDZIAŁ DO SPRAW CHOROBYHOŚCI HOSPITALIZOWANEJ**

ul. Dworcowa 17
40-012 Katowice

tel. (032) 253-04-26 oraz 28
fax.(032) 253-04-27

tel. (032) 253-60-81 wew.126,130
e-mail: karta@katowice.uw.gov.pl

Spis treści

Sytuacja epidemiologiczna w Polsce i na świecie HIV/AIDS	1-4
Wirusowe zapalenie wątroby.....	13-16

Tabele

Tab.1 Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS w Polsce w 2007 i 2008 roku wg danych PZH.....	5
Tab.2 Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) (B20-B24) Liczba zachorowań, zapadalność wg województw w latach 2007-2008.....	5
Tab.3 Zgony chorych na AIDS w latach 2007-2008.....	6
Tab.4 Liczba zgonów i umieralność (na 100 tys.) wg środowiska w latach 2007- 2008.....	7
Tab.5 Liczba zgonów wg wieku i płci w latach 2007-2008.....	7
Tab.6 Hospitalizowani z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności HIV (B20-B24, Z21, R75) wg miejsca zamieszkania w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006 -2008.....	8
Tab.7,8,9 Hospitalizowani z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) wg płci i grup wiekowych w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	9-11
Tab.10 Zgony pacjentów hospitalizowanych z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) wg płci i grup wiekowych w szpitalach woj.śląskiego w latach 2006-2008.....	12
Tab.11 Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby (B15-B19) wg województw w latach 2006-2008.....	17
Tab.12 Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) wg województw w latach 2006-2008.....	18
Tab.13 Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C (B17.1, B18.2) wg województw w latach 2006-2008.....	18
Tab.14 Liczba zachorowań i zapadalność mieszkańców Polski na wirusowe zapalenie wątroby typu A (B15) wg środowiska w latach 2006-2008 (na 100 tys. ludności).....	19
Tab.15 Liczba zachorowań i zapadalność mieszkańców Polski na wirusowe zapalenie wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) wg środowiska w latach 2006-2008 (na 100 tys. ludności).....	19
Tab.16 Liczba zachorowań i zapadalność mieszkańców Polski na wirusowe zapalenie wątroby typu C (B17.1, B18.2) wg środowiska w latach 2006-2008 (na 100 tys.ludności).....	19
Tab.17 Mieszkańcy woj. śląskiego hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008	20
Tab.18 Pacjenci hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) wg grup wiekowych i płci w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	20
Tab.19 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22
Tab.20 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22
Tab.21 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C (B17.1, B18.2) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22
Tab.22 Mieszkańcy woj. śląskiego hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	23
Tab.23 Hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) wg grup wiekowych i płci w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	23
Tab.24 Mieszkańcy woj. śląskiego hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C (B17.1, B18.2) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	24
Tab.25 Hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C (B17.1, B18.2) wg grup wiekowych i płci w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	24

Tab.26 Hospitalizowani w szpitalach woj. śląskiego z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) wg trybu wypisu w latach 2006-2008.....	25
--	----

Ryciny

Ryc.1 Zakażenia HIV, zachorowania na AIDS i zgony chorych na AIDS w latach 1986-2008.....	2
Ryc.2 Zachorowania na AIDS rozpoznane w latach 2004-2008 wg grupy ryzyka.....	3
Ryc.3 Średnia roczna liczba nowo wykrytych zakażeń HIV w latach 2004-2008 wg województw.....	3
Ryc.4 Średnia roczna zapadalność na AIDS w latach 2004-2008 wg województw.....	4
Ryc.5 Liczba zachorowań na AIDS mieszkańców Polski w latach 2007 - 2008.....	6
Ryc.6 Mieszkańcy wybranych miast i powiatów hospitalizowani z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	8
Ryc.7 Zgony pacjentów hospitalizowanych z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) wg grup wiekowych w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	12
Ryc.8 Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby (B15-B19) wg województw w latach 2006 -2008.....	17
Ryc.9 Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) wg województw w latach 2006-2008.....	18
Ryc.10 Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (B17.1, B18.2) wg województw w latach 2006-2008.....	18
Ryc.11 Pacjenci hospitalizowani z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006 - 2008 (wg grup wiekowych).....	21
Ryc.12 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby (B15-B19) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22
Ryc.13 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu B (B16, B18.0-B18.1) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22
Ryc.24 Rozkład sezonowych hospitalizacji z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C (B17.1, B18.2) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2006-2008.....	22

Wstęp

Oddajemy do Państwa dyspozycji wznowione opracowanie o zespole nabytego upośledzenia (AIDS) i wirusie nabytego upośledzenia odporności (HIV) oraz wirusowym zapaleniu wątroby (WZW).

Dane statystyczne i epidemiologiczne przedstawione w wydawnictwie dotyczą zachorowań i hospitalizacji w latach 2006 – 2008.

Stale istnieje potrzeba edukacji zdrowotnej społeczeństwa, nie bez znaczenia jest również ogromne zaangażowanie i działania wielu podmiotów i organizacji działających w zdrowiu publicznym.

Nasze opracowanie zostało wznowione i uzupełnione o aktualne dane, ponieważ tego wymaga ważność i ranga tematu. Przedstawione dane statystyczne dotyczą sytuacji mieszkańców, którzy byli leczeni i hospitalizowani z powodu przedmiotowych rozpoznań.

Mam nadzieję, że nasze wydawnictwo, chociaż w minimalnym stopniu będzie przypiskiem do zmniejszenia liczby nowych zakażeń, a także naprowadzi na miejsca najbardziej wskazane do realizacji programów zdrowotnych w tym zakresie.

“Niech nasza nadzieja będzie większa od wszystkiego, co się tej nadziei może sprzeciwić”

Jan Paweł II (Karol Wojtyła)

Ewa Kucharska

W skali globalnej, epidemia HIV ustabilizowała się, choć obserwujemy bardzo wysoki poziom nowych zakażeń HIV i zgonów z powodu AIDS. Szacuje się, że w 2007 r. było 33 miliony [30 mln - 36 mln] osób żyjących z HIV. Roczna liczba nowych zakażeń HIV zmniejszyła się z 3 mln [2,6 mln - 3,5 mln] w 2001 r. do 2,7 milionów [2,2 mln - 3,2 mln] w 2007 roku. W sumie 2 mln [1,8 milionów - 2,3 mln] osób zmarło z powodu AIDS w 2007 roku, natomiast w roku 2001 na AIDS zmarło 1,7 mln [1,5 mln - 2,3 mln]. Mimo że odsetek osób żyjących z HIV jest od 2000 r. stabilny, ogólna liczba osób żyjących z HIV stale wzrasta. Wynika to z faktu, iż każdego roku nowe osoby zakażają się, dzięki leczeniu ARV ich życie wydłuża się, a liczba nowych zakażeń wciąż przewyższa liczbę zgonów z powodu AIDS.

Liczba osób żyjących z HIV w 2007 r.

Ogółem 33 mln [30 – 36 mln]

Dorośli 30.8 mln [28.2 – 34.0 mln]

Kobiety 15.5 mln [14.2 – 16.9 mln]

Dzieci poniżej 15 r.ż. 2.0 mln [1.9 – 2.3 mln]

Liczba nowych zakażeń HIV w 2007 r.

Ogółem 2.7 mln [2.2 – 3.2 mln]

Dorośli 2.3 mln [1.9 – 2.8 mln]

Dzieci poniżej 15 r.ż. 370 000 [330 000 – 410 000]

Zgony z powodu AIDS w 2007 r.

Ogółem 2.0 mln [1.8 – 2.3 mln]

Dorośli 1.8 mln [1.6 – 2.1 mln]

Dzieci poniżej 15 r.ż. 270 000 [250 000 – 290 000]

W 2007 r. każdego dnia 7400 osób zakażało się HIV.

- Ponad 96% zakażeń odnotowano w krajach nisko i średnio rozwiniętych.
- Około 1000 zakażeń wśród dzieci poniżej 15 r.ż.
- Około 6300 zakażeń wśród dorosłych w wieku 15 lat i starszych, z których:
 - Prawie połowa to kobiety
 - Niemal 45% to młodzi ludzie (15-24)

W Afryce Subsaharyjskiej mieszka aż 67% wszystkich osób żyjących z HIV. Kobiety stanowią połowę wszystkich osób żyjących z HIV na świecie, a w Afryce Subsaharyjskiej jest to prawie 60% zakażeń. Przez ostatnie 10 lat, odsetek kobiet wśród osób żyjących z HIV na świecie utrzymuje się na stabilnym poziomie, ale w wielu regionach się zwiększył. Młodzi ludzie w wieku 15-24 stanowią szacunkowo 45% nowych zakażeń HIV na świecie. Szacuje się, że około 370 000 [330 000-410 000] dzieci poniżej 15. roku życia zakażyło się HIV w 2007 r. na świecie. Globalnie, liczba dzieci z HIV poniżej 15 r.ż. wzrosła z 1,6 milionów [1,4 milionów-2,1 mln] w 2001 r. do 2 mln [1,9 milionów-2,3 mln] w 2007 roku. Prawie 90% z nich żyje w Afryce Subsaharyjskiej.

Zakażenia wirusem HIV stanowią wciąż duże wyzwanie dla zdrowia publicznego w Europie, z ponad 25 000 nowo zdiagnozowanych przypadków zakażeń zgłoszonych w 2006 r. w 29 krajach Europy (z wyjątkiem Włoch, Hiszpanii i Liechtensteinu), co wpływa na ogólny wskaźnik incydencji, który wynosi 6 na 100 000. Różnorodność epidemiologiczną zakażeń

HIV obserwuje się we wszystkich krajach. Zwiększoną liczbę przypadków HIV zauważono w niektórych krajach europejskich, głównie w Estonii, na Łotwie, w Luksemburgu, w Portugalii i Wielkiej Brytanii.

Kontakty heteroseksualne były najczęstszą (53%) drogą przenoszenia się zakażeń HIV (53%), 37% zakażeń stanowiły zakażenia wśród populacji MSM (mężczyzn mających seks z mężczyznami). Duża liczba osób HIV+ w UE nadal jest nieświadomych swojego zakażenia.

Epidemia HIV w Europie ma charakter niejednorodny i nawet w sąsiadujących z Polską państwach przybiera zdecydowanie różne formy. W Europie Środkowej i Skandynawii pozostaje na stałym poziomie, a do nowych zakażeń dochodzi tam najczęściej już nie drogą iniekcji środków psychoaktywnych, ale poprzez kontakty seksualne. Z kolei w Europie Wschodniej, głównie na terytorium Federacji Rosyjskiej, na Ukrainie i w Państwach Bałtyckich, obserwuje się lawinowy wzrost zakażeń HIV i umieralności na AIDS głównie w populacji osób stosujących środki psychoaktywne w iniekcjach. Sytuacja w tych państwach przybrała zatrważające rozmiary, zbliżone swoją wielkością do rozmiarów epidemii w krajach afrykańskich.

Źródło: strona internetowa www.aids.gov.pl

POLSKA

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 31 października 2009 r. stwierdzono zakażenie HIV u 12.627 obywateli Polski, wśród których było co najmniej 5.507 zakażonych w związku z używaniem narkotyków. Ogółem odnotowano 2.296 zachorowań na AIDS; 1.022 chorych zmarło.

Co roku **1 grudnia – Światowy Dzień AIDS** obchodzony jest pod innym hasłem, odpowiadającym kampaniom, które skierowane są do różnych grup społeczeństwa:

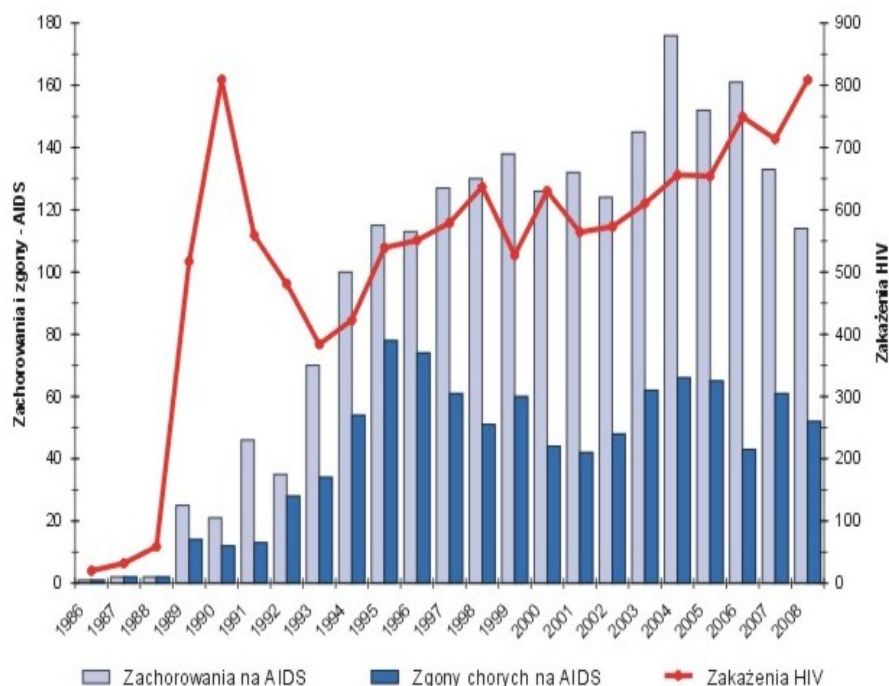
- w roku 2006 „Rodzina razem przeciw AIDS”
- w roku 2007 „W życiu jak w tańcu, liczy się każdy krok”
- w roku 2008/2009 „Wróć bez HIV”.

Źródło: www.aids.gov.pl, www.pzh.gov.pl

Rycina 1

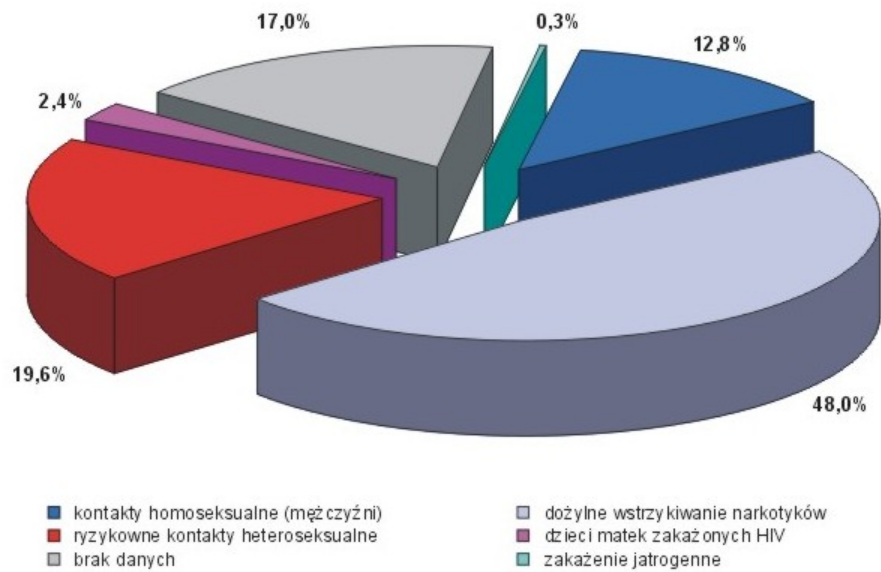
ZAKAŻENIA HIV, ZACHOROWANIA NA AIDS I ZGONY CHORYCH NA AIDS W LATACH 1986-2008

Źródło: strona internetowa NIZP-PZH

Rycina 2

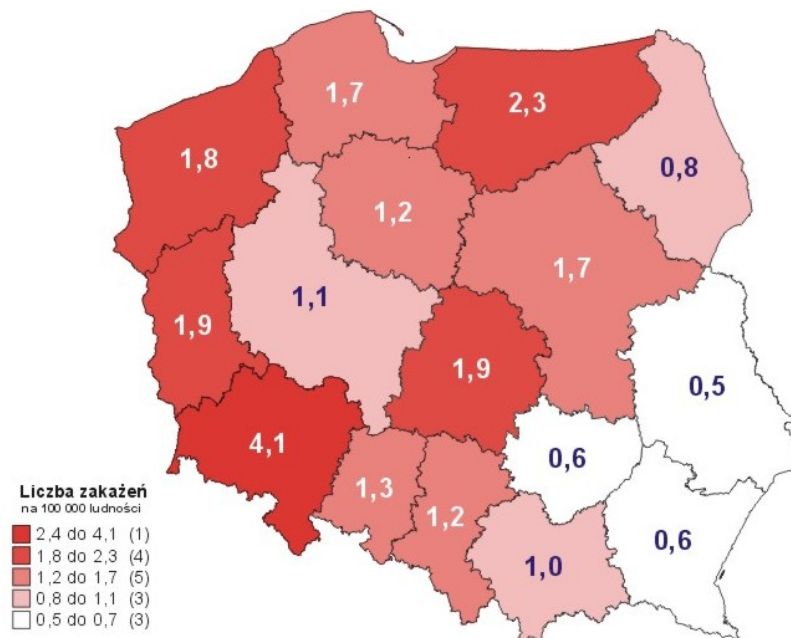
ZACHOROWANIA NA AIDS ROZPOZNANE W LATACH 2004-2008 WG GRUPY RYZYKA

Źródło: strona internetowa NIZP-PZH

Rycina 3

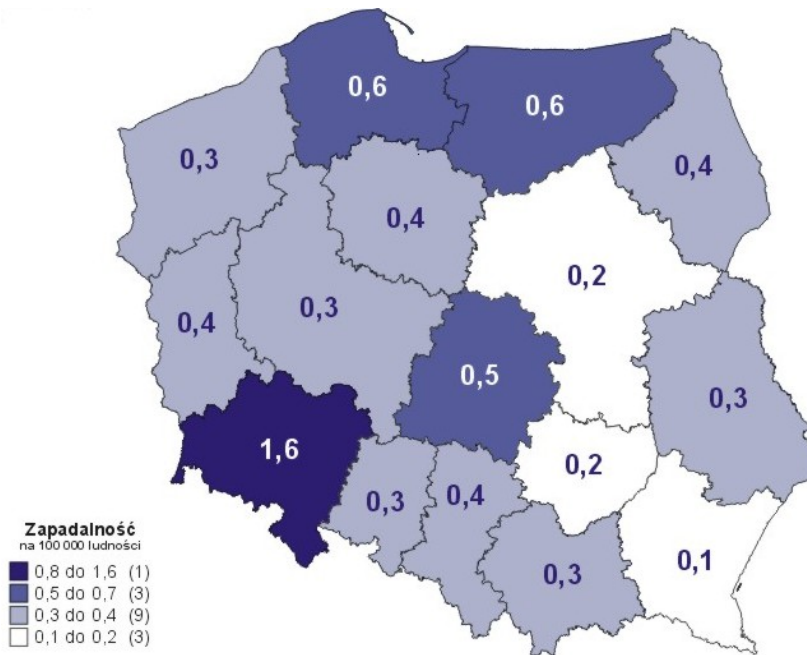
ŚREDNIA ROCZNA LICZBA NOWO WYKRYTYCH ZAKAŻEŃ HIV W LATACH 2004-2008 WG WOJEWÓDZTW

Źródło: strona internetowa NIZP-PZH

Rycina 4

ŚREDNIA ROCZNA ZAPADALNOŚĆ NA AIDS W LATACH 2004-2008 WG WOJEWÓDZTW

Źródło: strona internetowa NIZP-PZH

Definicje

HIV – ludzki wirus upośledzenia odporności (ang.: Human Immunodeficiency Virus)

jest wirusem, który atakuje, osłabia i niszczy system odpornościowy organizmu, czego rezultatem jest utrata przez człowieka zdolności zwalczania różnych chorób i infekcji.

AIDS (ang.: Acquired Immune Deficiency Syndrome)

to zespół nabytego upośledzenia odporności. Jest późną fazą zakażenia wirusem HIV.

Źródło: www.aids.gov.pl, www.pzh.gov.pl

Tabela 1

**ZAKAŻENIA HIV I ZACHOROWANIA NA AIDS W POLSCE W 2007 I 2008 ROKU
WG DANYCH PZH**

Grupa badanych	Nowo wykryte zakażenia Liczba osób ^a	
	2007	2008
Homo- i biseksualiści	17	48
Stosujący środki odurzające we wstrzyknięciach	70	47
Biorcy krwi, nasienia, tkanek i narządów	29	-
Osoby utrzymujące ryzykowne kontakty heteroseksualne	15	46
Osoby z ww. grup razem	131	141
Dawcy krwi	26	37
Inni / brak danych	552	631
Obywatele polscy ogółem	709	809
Obcokrajowcy	9	49

a na podstawie jednostkowych raportów z Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych
Źródło: Dane Zakładu Epidemiologii PZH - "Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce"

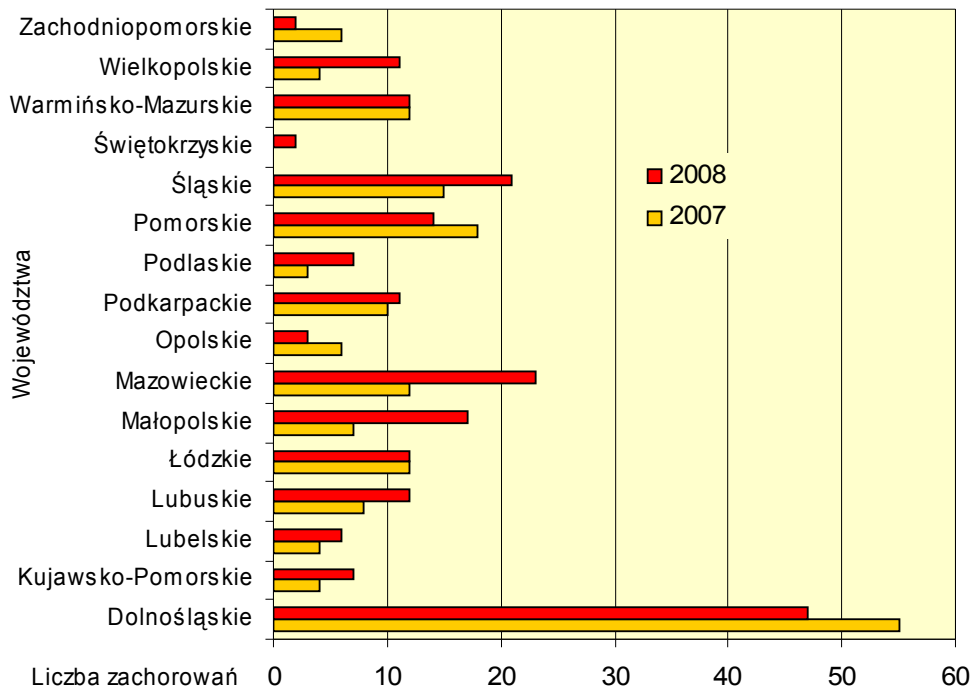
Tabela 2

**CHOROBA WYWOŁANA PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA ODPORNOŚCI (HIV) (B20-B24)
Liczba zachorowań, zapadalność wg województw w latach 2007-2008**

WOJEWÓDZTWO	2007		2008	
	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.
Dolnośląskie	55	1,91	47	1,63
Kujawsko-Pomorskie	4	0,19	7	0,34
Lubelskie	4	0,18	6	0,28
Lubuskie	8	0,79	12	1,19
Łódzkie	12	0,47	12	0,47
Małopolskie	7	0,21	17	0,52
Mazowieckie	12	0,23	23	0,44
Opolskie	6	0,58	3	0,29
Podkarpackie	10	0,48	11	0,52
Podlaskie	3	0,25	7	0,59
Pomorskie	18	0,82	14	0,63
Śląskie	15	0,32	21	0,45
Świętokrzyskie	-	-	2	0,16
Warmińsko-Mazurskie	12	0,84	12	0,84
Wielkopolskie	4	0,12	11	0,32
Zachodniopomorskie	6	0,35	2	0,12

Rycina 5

LICZBA ZACHOROWAŃ NA AIDS MIESZKAŃCÓW POLSKI W LATACH 2007-2008

Źródło: Dane Zakładu Epidemiologii PZH - "Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce"

Tabela 3

ZGONY CHORYCH NA AIDS W LATACH 2007-2008
Liczba zgonów i umieralność (na 100 tys.) wg województw

Województwo	2007		2008	
	Liczba zgonów	Umieralność	Liczba zgonów	Umieralność
POLSKA	60	0,157	65	0,171
Dolnośląskie	21	0,729	16	0,556
Kujawsko-Pomorskie	4	0,194	2	0,097
Lubelskie	1	0,046	1	0,046
Lubuskie	5	0,496	3	0,297
Łódzkie	5	0,195	3	0,118
Małopolskie	2	0,061	4	0,122
Mazowieckie	5	0,097	5	0,096
Opolskie	3	0,289	-	-
Podkarpackie	-	-	5	0,238
Podlaskie	1	0,084	1	0,084
Pomorskie	4	0,181	5	0,226
Śląskie	1	0,021	7	0,151
Świętokrzyskie	-	-	1	0,079
Warmińsko-Mazurskie	2	0,140	2	0,140
Wielkopolskie	2	0,059	9	0,265
Zachodniopomorskie	4	0,236	1	0,059

Tabela 4

**LICZBA ZGONÓW I UMIERALNOŚĆ NA AIDS (NA 100 TYS.) WG ŚRODOWISKA
W LATACH 2007-2008**

Środowisko	2007		2008	
	Liczba zgonów	Umieralność	Liczba zgonów	Umieralność
Razem	60	0,157	65^a	0,171
Miasto	51	0,218	54	0,232
Wieś	9	0,061	6	0,041

a 5 zgonów - brak danych o środowisku

Tabela 5

LICZBA ZGONÓW NA AIDS WG WIEKU I PŁCI W LATACH 2007-2008

Grupy wieku	2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	60	51	9	65	54	11
0-19	1	1	0	-	-	-
20-24	2	1	1	-	-	-
25-29	5	4	1	11	9	2
30-34	14	12	2	15	13	2
35-39	12	10	2	16	10	6
40-44	7	7	-	5	5	-
45-49	13	11	2	9	9	-
50-54	2	2	-	4	4	-
55-59	4	3	1	3	2	1
60+	-	-	-	2	2	-

* na podstawie jednostkowych raportów z Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych
Źródło: Dane Zakładu Epidemiologii PZH - "Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce"

Tabela 6

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA
ODPORNOŚCI - HIV (B20-B24, Z21, R75) WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W LATACH 2006-2008**

Powiaty, miasta na prawach powiatu	2006			2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	275	200	75	326	236	90	241	177	64
Powiat Będziński	5	3	2	7	7	0	1	1	0
Powiat Bielski	10	8	2	4	3	1	6	2	4
Powiat Cieszyński	2	2	0	1	1	0	3	3	0
Powiat Częstochowski	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat Gliwicki	0	0	0	1	1	0	1	1	0
Powiat Kłobucki	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Powiat Lubliniecki	1	1	0	2	2	0	1	1	0
Powiat Mikołowski	1	0	1	2	2	0	0	0	0
Powiat Myszkowski	3	0	3	3	0	3	3	2	1
Powiat Pszczyński	3	1	2	4	4	0	6	5	1
Powiat Raciborski	8	6	2	9	7	2	6	1	5
Powiat Rybnicki	0	0	0	3	3	0	0	0	0
Powiat Tarnogórski	4	3	1	7	5	2	4	2	2
Powiat Bieruńsko-Lędz.	6	6	0	1	1	0	2	2	0
Powiat Wodzisławski	7	7	0	9	9	0	6	6	0
Powiat Zawierciański	2	1	1	9	6	3	0	0	0
Powiat Żywiecki	7	6	1	0	0	0	6	6	0
M. Bielsko - Biała	21	9	12	24	15	9	8	4	4
M. Bytom	9	2	7	12	9	3	11	5	6
M. Chorzów	7	6	1	13	10	3	6	5	1
M. Częstochowa	13	12	1	11	6	5	15	10	5
M. Dąbrowa Górnicza	9	7	2	18	14	4	12	9	3
M. Gliwice	17	15	2	11	9	2	11	10	1
M. Jastrzębie Zdrój	6	6	0	4	4	0	5	2	3
M. Jaworzno	1	0	1	1	1	0	2	1	1
M. Katowice	27	24	3	21	20	1	18	14	4
M. Mysłowice	0	0	0	0	0	0	1	1	0
M. Piekary Śląskie	2	2	0	1	1	0	4	4	0
M. Ruda Śląska	23	19	4	42	30	12	21	17	4
M. Rybnik	3	1	2	17	8	9	6	4	2
M. Siemianowice Śl.	11	10	1	4	3	1	5	5	0
M. Sosnowiec	13	7	6	11	8	3	13	10	3
M. Świętochłowice	3	3	0	4	2	2	5	5	0
M. Tychy	4	1	3	11	4	7	7	6	1
M. Zabrze	14	9	5	17	12	5	15	10	5
M. Żory	8	5	3	5	5	0	4	4	0
spoza woj. śląskiego, cudzoziemcy, bezdomni	24	17	7	37	24	13	27	19	8

Rycina 6

**MIESZKAŃCY WYBRANYCH MIAST I POWIATÓW HOSPITALIZOWANI Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ
PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA ODPORNOŚCI (HIV) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH
2006-2008**

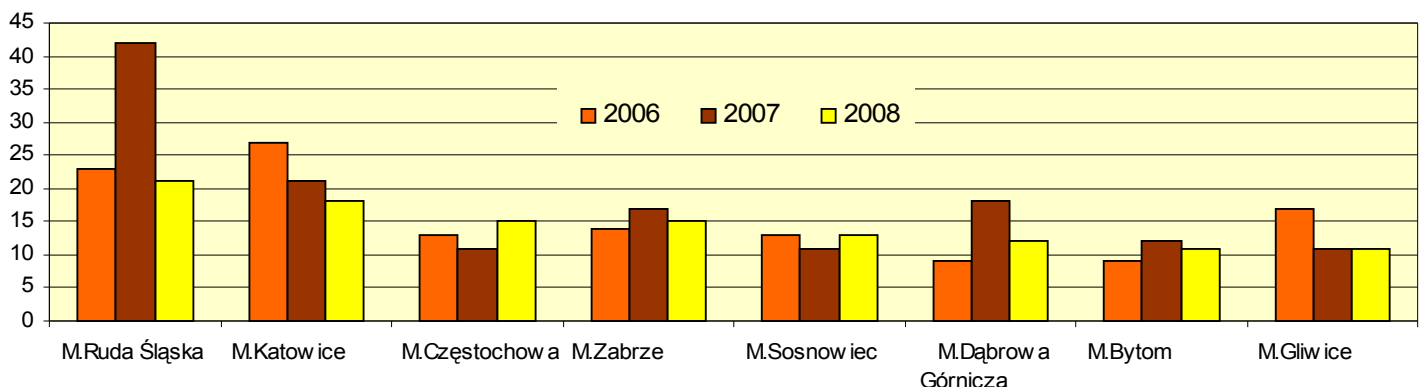

Tabela 7

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA
ODPORNOŚCI (HIV) WG PŁCI I GRUP WIEKOWYCH W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W 2006 ROKU**

	2006							
	OGÓŁEM							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	275	10	73	123	49	20	0	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	110	2	27	52	18	11	0	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	1	0	0	1	0	0	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	5	0	0	2	3	0	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	131	6	40	59	23	3	0	0
B24 HIV, nie określony	25	0	6	9	4	6	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	3	2	0	0	1	0	0	0

	2006							
	Mężczyźni							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	200	7	49	93	34	17	0	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	80	2	15	42	12	9	0	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	0	0	0	0	0	0	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	3	0	0	2	1	0	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	96	3	29	43	19	2	0	0
B24 HIV, nie określony	19	0	5	6	2	6	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	2	2	0	0	0	0	0	0

	2006							
	Kobiety							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	75	3	24	30	15	3	0	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	30	0	12	10	6	2	0	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	1	0	0	1	0	0	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	2	0	0	0	2	0	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	35	3	11	16	4	1	0	0
B24 HIV, nie określony	6	0	1	3	2	0	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	1	0	0	0	1	0	0	0

Tabela 8

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZES LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA
ODPORNOŚCI (HIV) WG PŁCI I GRUP WIEKOWYCH W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W 2007 ROKU**

	2007							
	OGÓŁEM							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	325	3	119	122	62	18	1	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	127	0	56	44	19	7	1	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	12	0	2	2	4	4	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	5	0	0	1	3	1	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	173	3	57	73	35	5	0	0
B24 HIV, nie określony	8	0	4	2	1	1	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

	2007							
	Mężczyźni							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	236	1	80	89	51	14	1	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	91	0	39	30	14	7	1	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	8	0	2	2	4	0	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	5	0	0	1	3	1	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	127	1	37	55	29	5	0	0
B24 HIV, nie określony	5	0	2	1	1	1	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

	2007							
	Kobiety							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	89	2	39	33	11	4	0	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	36	0	17	14	5	0	0	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	4	0	0	0	0	4	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	0	0	0	0	0	0	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	46	2	20	18	6	0	0	0
B24 HIV, nie określony	3	0	2	1	0	0	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 9

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA
ODPORNOŚCI (HIV) WG PŁCI I GRUP WIEKOWYCH W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W 2008 ROKU**

	2008							
	OGÓŁEM							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	241	8	72	92	46	18	3	2
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	112	3	31	47	15	13	2	1
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	6	0	0	3	2	0	1	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	6	0	2	1	2	1	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	106	3	38	41	19	4	0	1
B24 HIV, nie określony	10	2	1	0	7	0	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	1	0	0	0	1	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

	2008							
	Mężczyźni							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	177	3	56	61	37	15	3	2
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	88	2	25	32	14	12	2	1
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	4	0	0	1	2	0	1	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	2	0	0	1	1	0	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	77	1	30	27	15	3	0	1
B24 HIV, nie określony	5	0	1	0	4	0	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	1	0	0	0	1	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

	2008							
	Kobiety							
	OGÓŁEM	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
OGÓŁEM	64	5	16	31	9	3	0	0
B20 HIV, której skutkiem są ch.zakaż. i pasożyt.	24	1	6	15	1	1	0	0
B21 HIV, której skutkiem są nowotwory złośliwe	2	0	0	2	0	0	0	0
B22 HIV, której skutkiem są inne określ.choroby	4	0	2	0	1	1	0	0
B23 HIV, której skutkiem są inne stany	29	2	8	14	4	1	0	0
B24 HIV, nie określony	5	2	0	0	3	0	0	0
Z21 Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV	0	0	0	0	0	0	0	0
R75 Laboratoryjne dowody wskazuj. na zak.HIV	0	0	0	0	0	0	0	0

**HOSPITALIZOWANI W SZPITALACH PSYCHIATRYCZNYCH I ODDZIAŁACH PSYCHIATRYCZNYCH SZPITALI
OGÓLNYCH**

Liczba hospitalizowanych w latach 2006-2008 z powodu choroby wywołanej przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) w szpitalach psychiatrycznych i oddziałach psychiatrycznych psychiatrycznych i oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych jest znikoma.

Pod uwagę brano chorobę zasadniczą i chorobę współwystępującą.

2006r.

2 osoby

2007r.

2 osoby

2008r.

4 osoby

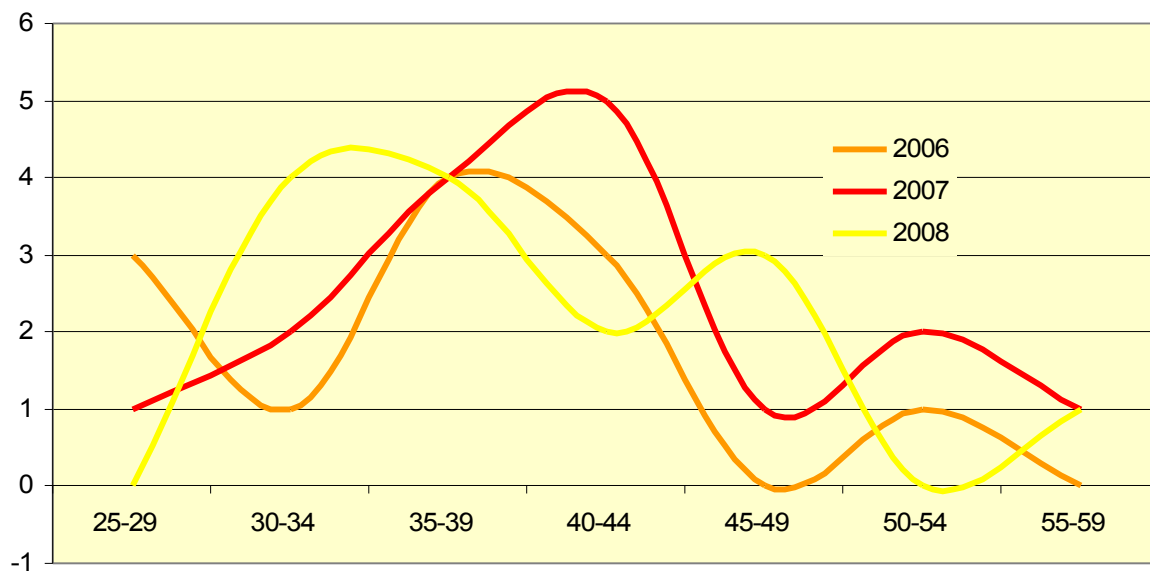
Tabela 10

ZGONY PACJENTÓW HOSPITALIZOWANYCH Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA ODPORNOŚCI (HIV) WG PŁCI I GRUP WIEKOWYCH W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008

Grupy wiekowe	2006			2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	12	9	3	16	14	2	14	11	3
25-29	3	1	2	1	0	1	0	0	0
30-34	1	1	0	2	2	0	4	1	3
35-39	4	3	1	4	4	0	4	4	0
40-44	3	3	0	5	5	0	2	2	0
45-49	0	0	0	1	1	0	3	3	0
50-54	1	1	0	2	1	1	0	0	0
55-59	0	0	0	1	1	0	1	1	0

Rycina 7

ZGONY PACJENTÓW HOSPITALIZOWANYCH Z POWODU CHOROBY WYWOŁANEJ PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA ODPORNOŚCI (HIV) WG PŁCI I GRUP WIEKOWYCH W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

Wirusowe zapalenia wątroby (WZW) stanowią najpoważniejszy problem epidemiologiczny zarówno w Polsce, jak i na całym świecie.

Wirusowe zapalenie wątroby potocznie nazywane "żółtaczką" lub "żółtaczką zakaźną" to choroba wywoływana przez jeden z kilku obecnie znanych wirusów hepatotropowych czyli wirusów wyspecjalizowanych w atakowaniu komórek wątroby - hepatocytów. Obecnie znane rodzaje wirusów odpowiedzialne za powodowanie wirusowego zapalenia wątroby określane są kolejnymi literami alfabetu począwszy od A. Otwarta lista wirusów atakujących wątrobę kończy się obecnie na G (z pominięciem F).

Objawy chorobowe występujące w przebiegu WZW

są podobne we wszystkich typach WZW niezależnie od wywołującego je wirusa. Są to:

- żółtaczka (jako objaw) i towarzyszące jej ściemnienie moczu, rzadziej odbarwienie stolca,
- objawy rzekomogrypowe (stany podgorączkowe, bóle mięśni, stawów i kości),
- objawy dyspeptyczne (czyli: brak apetytu, nudności, wymioty),
- osłabienie,
- pobołowanie, rozpieranie w prawym podżebrzu wywołane powiększeniem wątroby,
- rzadziej - świąd skóry,
- bardzo rzadko - krwawienia z nosa i dziąseł, śpiączka wątrobowa .

Rodzaje wirusów zapalenia wątroby :

*

- * wirus zapalenia wątroby typu A (Hepatitis A Virus - HAV)
- * wirus zapalenia wątroby typu B (Hepatitis B Virus - HBV)
- * wirus zapalenia wątroby typu C (Hepatitis C Virus - HCV)
- * wirus zapalenia wątroby typu D (Hepatitis D Virus - HDV)
- * wirus zapalenia wątroby typu E (Hepatitis E Virus - HEV)
- * wirus zapalenia wątroby typu G (Hepatitis G Virus - HGV)

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A)

Wirus zapalenia wątroby typu A został wyizolowany i zidentyfikowany w 1973 roku, natomiast nazwy "hepatitis A" użyto po raz pierwszy już w 1942 roku. HAV został zakwalifikowany jako Hepatovirus do rodziny Picornaviridae.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A) jest szeroko rozpowszechnione na świecie. Rocznie notuje się od 1,2 do 1,4 miliona przypadków, ale przypuszcza się, że występuje 3-10 razy częściej. Szacuje się, że WZW A stanowi ponad 50% wszystkich wirusowych zapaleń wątroby. W krajach, w których występują złe warunki sanitarne choroba rozwija się endemicznie, a w szczególności w zbiorowiskach dzieci: żłobkach, przedszkolach, szkołach, domach dziecka, środowisku domowym. Bardzo wysoką endemiczność notuje się w krajach Afryki, Azji Południowo-Wschodniej, Ameryki Południowej. Największa na świecie epidemia wystąpiła w 1988 roku w Szanghaju. Zachorowało wówczas ponad 300 000 osób, zmarło natomiast 47 z powodu ostrej niewydolności wątroby.

Łatwość z jaką zakażenia HAV szerzą się w środowisku wynika z oporności wirusa na wiele czynników zewnętrznych np.: na kwas octowy, fosforowy, związki fenolu i alkohole.

Do zakażenia HAV, aż w 90% dochodzi drogą pokarmową , zwykle przez spożycie skażonej wirusem żywności lub wody. Kąpiel w wodzie zanieczyszczonej HAV również grozi zakażeniem. Rzadziej można zarazić się przez bezpośredni kontakt z osobą zakażoną.

Przebieg zakażenia

Symptomatologia zakażeń HAV zależy od wieku pacjenta. U dzieci poniżej szóstego roku życia występują najczęściej zakażenia bezobjawowe lub skąpo objawowe. U dzieci starszych oraz u osób dorosłych w 70-80% choroba ma przebieg objawowy.

W okresie inkubacji mogą pojawiać się objawy dyspeptyczne, rzadziej rzekomo grypowe lub rzekomo reumatyczne .

Pojawienie się ciemnego zabarwienia moczu i żółtaczki nasuwa podejrzenie wirusowego zapalenia wątroby. W badaniu przedmiotowym poza żółtaczką stwierdza się powiększenie wątroby (około 80%), rzadziej śledziony (15-20%). U niektórych dzieci obserwuje się nieżyt górnych dróg oddechowych z niewielkim powiększeniem węzłów chłonnych.

Objawy kliniczne wirusowego zapalenia wątroby typu A.

- nudności i wymioty
- bóle brzucha
- obniżenie łaknienia
- biegunka
- gorączka
- osłabienie
- ból gardła
- bóle stawów
- ciemny mocz
- odbarwiony stolec
- żółtaczka
- świąd skóry

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B)

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B, "żółtaczka wszczepienna") jest jedną z najgroźniejszych chorób zakaźnych w Polsce i na świecie. WZW B jest chorobą o wiele bardziej zakaźną niż AIDS. Do zarażenia jednej osoby wirusem HBV wystarczy jedynie 0,00004 ml zakażonej krwi, natomiast do zarażenia wirusem HIV potrzebne jest aż 0,1 ml zakażonej krwi! Zakażenie wirusem HBV szerzy się także przez kontakt seksualny. Liczba zakażeń tą drogą niepokojąco wzrasta, zwłaszcza wśród młodzieży.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B jest potencjalnie śmiertelną chorobą.

- Światowa Organizacja Zdrowia ocenia, że w wyniku zakażenia i powikłań WZW B umiera rocznie na świecie ponad 1 mln osób.
- W Polsce jest około 300.000 osób z przewlekłym WZW B.

- Około 60% zgłaszanych przypadków pierwotnego raka wątroby w Polsce jest następstwem przewlekłego WZW B.
- W Polsce co rok umiera z powodu marskości wątroby około 6000 chorych, a na raka wątroby około 2000.
- WZW B u osób z przewlekłym WZW C podwaja ryzyko wystąpienia pierwotnego raka wątroby.

Do wystąpienia objawów chorobowych dochodzi u 40-50% zakażonych. U 2-3% chorych w ostrym okresie choroby dochodzi do tzw. galopującego zapalenia wątroby, które w wysokim odsetku kończy się zgonem. U kolejnych kilkunastu procent dochodzi do wystąpienia przewlekłych następstw zakażenia z których 50% prowadzi do rozwoju pierwotnego raka wątroby.

W kraju około 60% przypadków pierwotnego raka wątroby jest następstwem przebytego przewlekłego WZW B. Około 10% osób, które przechorowały WZW stają się nosicielami wirusa. W Polsce żyje około 300 000 nosicieli.

Epidemiologia

Szacuje się, że wirusem zakażonych jest na świecie 300 - 400 mln. ludzi. Najmniej zakażonych znajduje się w Europie Północnej, Ameryce Północnej i Australii (< 0,1%), najwięcej (> 20%) w Afryce, Azji i krajach Pacyfiku. W Polsce liczba nosicieli jest średnio nasiloną (1 – 2%), ale około 20% populacji posiada przeciwciała świadczące o przeżytym zakażeniu. Zapadalność na ostre WZW typu B w Polsce w ostatnich latach stopniowo, ale wyraźnie spada. Zwiększa się liczba osób z przewlekłym zapaleniem wątroby typu B.

Wyrazem walki z tą niekorzystną sytuacją jest wprowadzenie do obowiązkowego kalendarza szczepień w Polsce szczepienia przeciwko WZW B już w okresie noworodkowym. Ma to zapobiec szerzeniu się zakażenia HBV i doprowadzić do radykalnego ograniczenia liczby nosicieli wirusa w przyszłości.

Rokowanie

Pełny powrót do zdrowia u około 80% chorych następuje po około 3 miesiącach, a pełne wyleczenie uzyskuje się u około 90% chorych. Nawroty choroby, zdarzają się u około 2-15% chorych, zwłaszcza po zbyt wczesnym obciążeniu pracą i po spożywaniu alkoholu a u około 5-10% nie następuje eliminacja wirusa HBV i choroba przechodzi w stan przewlekły.

Zakażenia

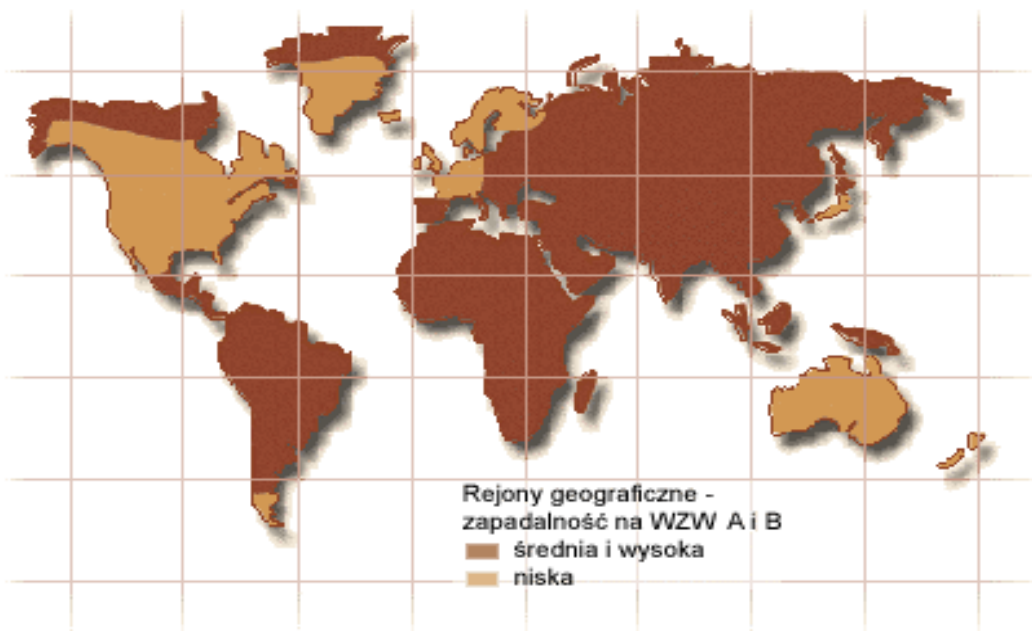
Nie grożą zakażeniem codzienne kontakty towarzyskie i społeczne z osobą zakażoną, w tym przez podawanie rąk, korzystanie ze wspólnych naczyń stołowych i sztućców, używanie tych samych ręczników, pod warunkiem nieuszkodzenia skóry nosiciela wirusa. Osoby zakażone (rodzice, dziadkowie), sprawujące opiekę nad dziećmi oraz zdrowi opiekujący się zakażonymi dziećmi powinni szczególnie uważać na możliwość przeniesienia wirusa nie tylko drogą krwi, lecz i wydaliny (wydzielina pochłowa, mocz, mleko kobiece). Zakaźność HBV jest większa niż HCV.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C)

Wirusowe zapalenie wątroby typu C jest chorobą zakaźną wywołaną przez wirus zapalenia wątroby typu C (HCV - Hepatitis C Virus), który namnaża się w komórkach wątroby wywołując stan zapalny i uszkodzenie tego narządu.

Jeżeli czas zakażenia HCV przekracza 6 miesięcy jest ono kwalifikowane jako przewlekłe. U większości osób zakażenie to przebiega przez wiele lat bezobjawowo. U około 20% zakażonych organizm jest w stanie sam zwalczyć zakażenie w ciągu 6 do 12 miesięcy od chwili ekspozycji. U pozostałych 80% zakażenie przechodzi w fazę przewlekłą. Wiele osób nie wie, że choruje na wirusowe zapalenie wątroby typu C ze względu na długotrwały brak objawów lub ich niespecyficzny charakter np. zmęczenie, objawy grypopodobne. W konsekwencji choroba nazywana jest "wirusową bombą zegarową".

Niekiedy choroba ujawnia się dopiero po 30 latach od zakażenia. Przewlekłe zapalenie wątroby typu C prowadzi do marskości i raka wątroby u co piątego spośród przewlekłe zakażonych. Początkowo niewielka liczba komórek ulega martwicy lub zwyrodnieniu, w ich miejsce pojawia się tkanka łączna. Proces ten nazywany jest włóknieniem. Przy uszkodzeniu większej liczby komórek dochodzi do przebudowy narządu i upośledzenia czynności wątroby.

Odpowiednio wczesne wykrycie zakażenia HCV zwiększa szanse na skuteczne leczenie. Terapia przeciwwirusowa może wpłynąć korzystnie na zahamowanie procesu włóknienia wątroby, a nawet doprowadzić do jego częściowego cofnięcia się. Jak dotąd nie udało się stworzyć szczepionki przeciwko wirusowi HCV.

Z danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wynika, że liczba nosicieli wirusa HCV na świecie to ponad 170 mln i każdego roku przybywa około 3-4 mln zakażonych. Z powodu wirusowego zapalenie wątroby typu C rocznie na świecie umiera 280 tys. osób. Eksperci szacują, że w Polsce wirusem HCV jest zakażonych ponad 700 tys. osób, przy czym dotychczas zdiagnozowanych zostało tylko około 20 tys.. Zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV) jest najpoważniejszym problemem epidemiologicznym. Jest to także wielki problem medyczny i społeczny. W Polsce prawdopodobnie około 600-700 tys. ludzi jest zakażonych HCV, z czego dotychczas wykryto wirusa zaledwie u około 25 tysięcy, co stanowi około 4%. Większość zakażonych HCV nie zdaje sobie sprawy z faktu swojego zakażenia (96% - na pewno ponad pół miliona!). Sprzyja temu bezobjawowy (i bezzółtaczkowy) okres trwania przewlekłego zapalenia wątroby typu C. Niespecyficzne objawy, takie jak nadmierne zmęczenie, bóle stawów nie są kojarzone z chorobą wątroby.

Do grup ryzyka zakażeniem HCV należą:

- osoby, u których przetaczano krew bądź preparaty krwiopodobne przed rokiem 1993,
- osoby wielokrotnie hospitalizowane,
- osoby, u których były wykonywane zabiegi chirurgiczne, dializy, badania endoskopowe,
- pracownicy służby zdrowia, straży pożarnej, policji, którzy zranili się i mogli mieć kontakt z krwią nosiciela HCV,
- krwiodawcy,
- osoby przyjmujące narkotyki drogą dożylną,
- osoby korzystające z salonów tatuażu, piercingu.

Zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu C następuje:

- przez kontakt z zakażoną krwią,
- za pośrednictwem zainfekowanego sprzętu i narzędzi medycznych oraz niemedyceńskich: osobiste przybory toaletowe, przybory używane przez kosmetyczkę, fryzjera, w salonach tatuażu,
- podczas dożylnego stosowania narkotyków,
- podczas stosunku seksualnego, jeśli ma miejsce uszkodzenie naskórka lub błony śluzowej narządów płciowych partnerów, z matki na dziecko podczas ciąży i porodu

Szacuje się, że w Polsce 80 proc. zakażeń HCV jest skutkiem zabiegów medycznych, zwłaszcza drobnych, takich jak zastrzyki, pobieranie krwi, zabiegi stomatologiczne czy usuwanie znamion.

Wirusem zapalenia wątroby typu C nie można zakażać się:

- drogą kropelkową, poprzez kichanie czy kaszel,
- poprzez pocałunek bądź dotyk,
- używanie tych samych talerzy, sztućców,
- korzystanie ze wspólnej łazienki lub toalety,
- spożywanie posiłków przygotowanych przez osobę będącą nosicielem wirusa,
- podczas zwykłych codziennych czynności.

Witryny internetowe:

www.piz.org.pl

www.prometeusze.pl

www.liver.pl

www.wzw.pl

www.szczepienia.pl

www.wzwc.pl

Tabela 11, Rycina 8

**LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ NA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY (B15-B19)
WG WOJEWÓDZTW W LATACH 2006-2008**

WOJEWÓDZTWO	2006		2007		2008	
	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.
OGÓŁEM	4762	12,5	4223	11,1	3907	10,3
Dolnośląskie	530	18,4	428	14,9	476	16,5
Kujawsko-Pomorskie	412	19,9	253	12,2	310	15,0
Lubelskie	370	17,0	365	16,8	318	14,7
Lubuskie	46	4,6	40	4,0	41	4,1
Łódzkie	614	23,9	505	19,7	353	13,8
Małopolskie	149	4,6	86	2,6	83	2,5
Mazowieckie	541	10,5	678	13,1	659	12,7
Opolskie	98	9,4	114	11,0	123	11,9
Podkarpackie	101	4,8	115	5,5	100	4,8
Podlaskie	65	5,4	56	4,7	53	4,4
Pomorskie	246	11,2	181	8,2	110	5,0
Śląskie	524	11,2	495	10,6	489	10,5
Świętokrzyskie	277	21,6	239	18,7	234	18,4
Warmińsko-Mazurskie	71	5,0	49	3,4	34	2,4
Wielkopolskie	583	17,3	521	15,4	442	13,0
Zachodniopomorskie	135	8,0	108	6,4	82	4,8

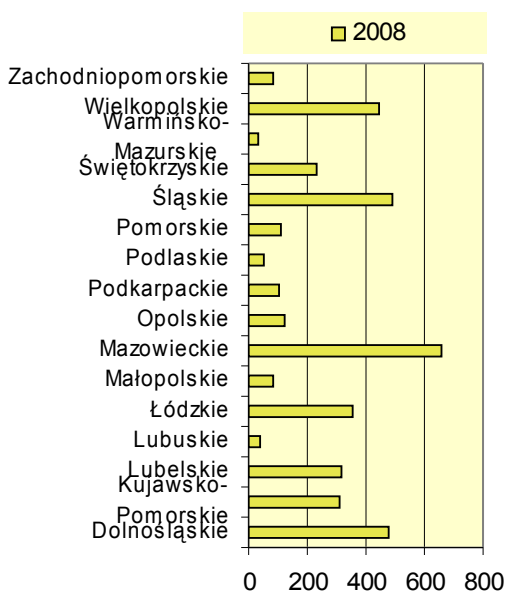
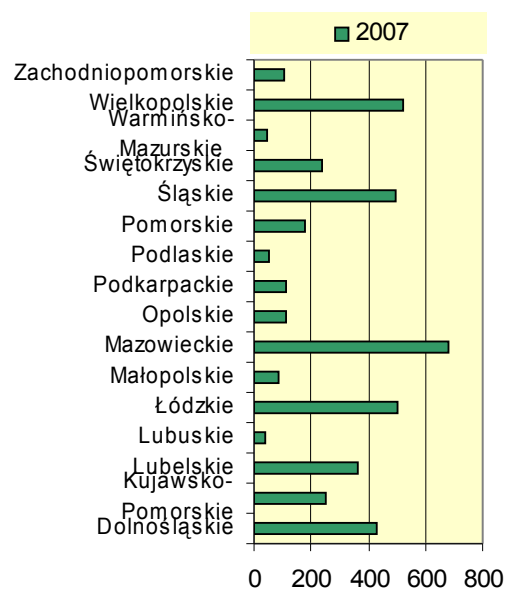
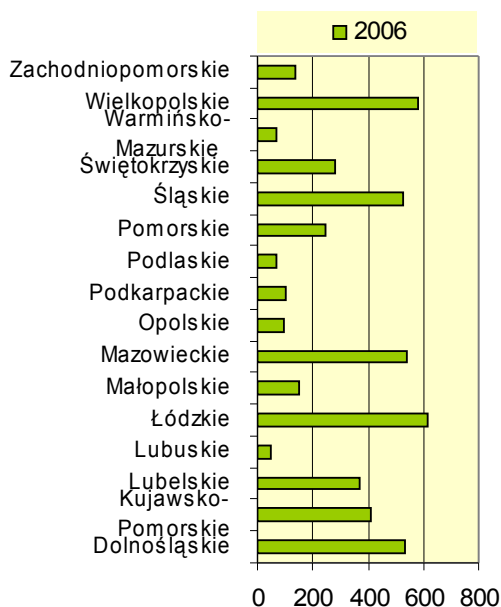

Tabela 12, Rycina 9
LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ NA WIRUSOWE ZAPALENIE
WĄTROBY TYPU B (B16, B18.0-B18.1) WG WOJEWÓDZTW W LATACH 2006-2008

WOJEWÓDZTWO	2006		2007		2008	
	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.
OGÓŁEM	1693	4,44	1454	3,81	1337	3,51
Dolnośląskie	182	6,31	130	4,51	137	4,76
Kujawsko-Pomorskie	162	7,84	103	4,99	127	6,15
Lubelskie	129	5,93	114	5,26	106	4,90
Lubuskie	17	1,69	13	1,29	12	1,19
Łódzkie	270	10,5	186	7,26	150	5,88
Małopolskie	69	2,11	49	1,50	43	1,31
Mazowieckie	135	2,61	172	3,32	178	3,43
Opolskie	49	4,69	60	5,77	68	6,57
Podkarpackie	39	1,86	65	3,10	51	2,43
Podlaskie	27	2,25	21	1,76	17	1,43
Pomorskie	79	3,59	67	30,4	30	1,35
Śląskie	223	4,77	184	3,95	172	3,70
Świętokrzyskie	70	5,46	65	5,09	71	5,57
Warmińsko-Mazurskie	36	2,52	16	1,12	16	1,12
Wielkopolskie	175	5,19	178	5,26	130	3,83
Zachodniopomorskie	31	1,83	31	1,83	29	1,71

Tabela 13, Rycina 10
LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ NA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY
TYPU C (B17.1, B18.2) WG WOJEWÓDZTW W LATACH 2006-2008

WOJEWÓDZTWO	2006		2007		2008	
	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań w roku	Zapadalność na 100 tys.
OGÓŁEM	2949	7,73	2753	7,22	2353	6,17
Dolnośląskie	342	11,86	293	10,17	331	11,51
Kujawsko-Pomorskie	249	12,05	150	7,26	181	8,76
Lubelskie	239	10,99	257	11,85	137	6,33
Lubuskie	27	2,68	28	2,78	29	2,88
Łódzkie	329	12,79	314	12,26	199	7,80
Małopolskie	70	2,14	34	1,04	32	0,97
Mazowieckie	394	7,63	505	9,75	427	8,22
Opolskie	47	4,5	55	5,29	56	5,41
Podkarpackie	57	2,72	46	2,19	44	2,10
Podlaskie	29	2,42	30	2,51	27	2,27
Pomorskie	159	7,22	117	5,30	77	3,48
Śląskie	273	5,84	300	6,43	287	6,17
Świętokrzyskie	207	16,15	174	13,62	159	12,48
Warmińsko-Mazurskie	35	2,45	32	2,24	17	1,19
Wielkopolskie	391	11,59	343	10,14	303	8,93
Zachodniopomorskie	101	5,96	75	4,43	47	2,78

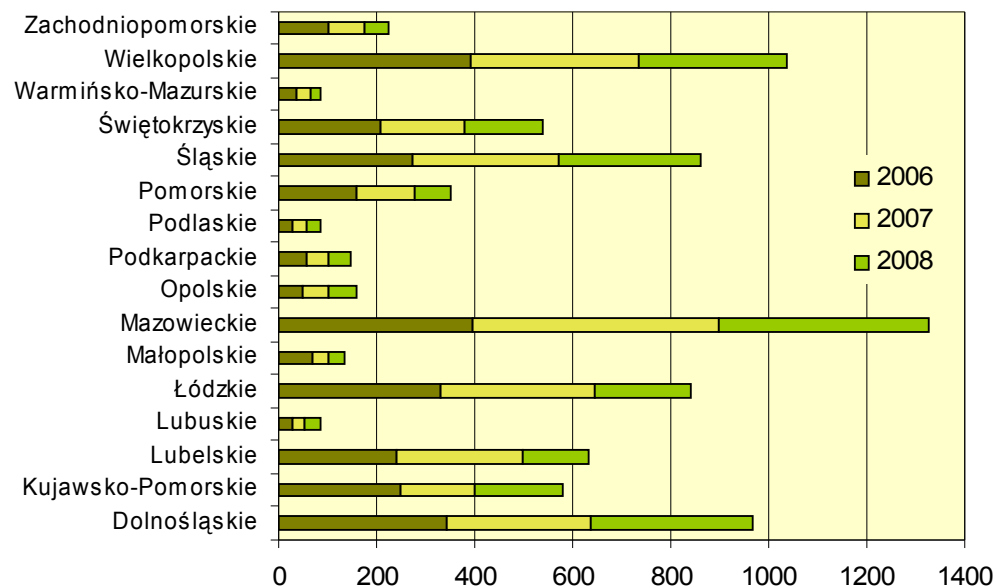
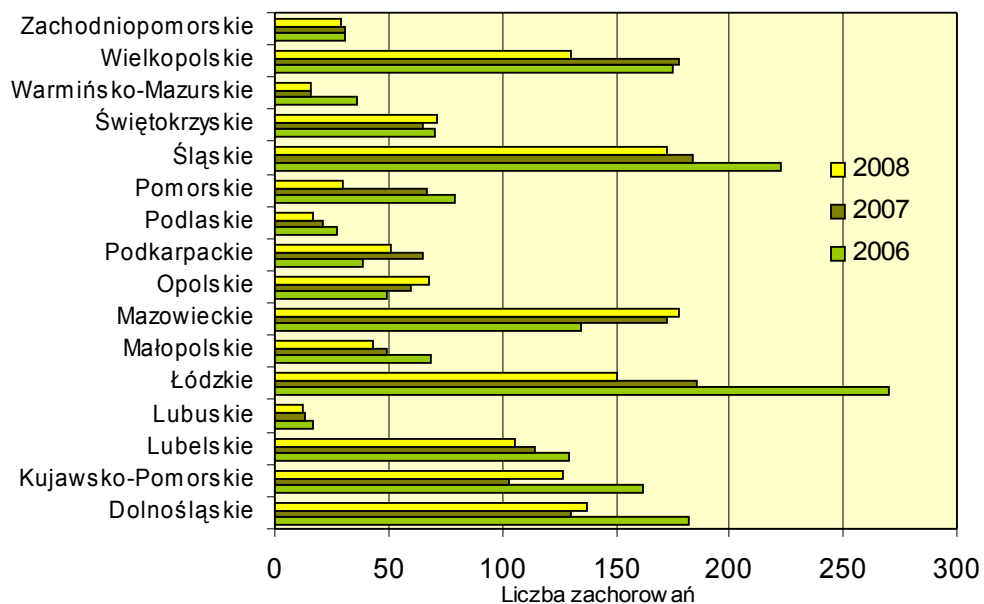

Tabela 14

**LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ MIESZKAŃCÓW POLSKI NA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY
TYPU A (B15) WG ŚRODOWISKA W LATACH 2006-2008
(na 100 tys. ludności)**

ŚRODOWISKO	2006		2007		2008	
	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
OGÓŁEM	109	0,29	36	0,09	208	0,55
MIASTO	75	0,32	32	0,14	110	0,47
WIEŚ	34	0,23	4	0,03	98	0,66

Tabela 15

**LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ MIESZKAŃCÓW POLSKI NA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY
TYPU B (B16, B18.0-B18.1) WG ŚRODOWISKA W LATACH 2006-2008
(na 100 tys. ludności)**

ŚRODOWISKO	2006		2007		2008	
	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
OGÓŁEM	1693	4,44	1090	2,86	1075	2,82
MIASTO	1185	4,82	748	3,20	705	3,03
WIEŚ	508	3,84	342	2,32	370	2,5

Tabela 16

**LICZBA ZACHOROWAŃ I ZAPADALNOŚĆ MIESZKAŃCÓW POLSKI NA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY
TYPU C (B17.1, B18.2) WG ŚRODOWISKA W LATACH 2006-2008
(na 100 tys. ludności)**

ŚRODOWISKO	2006		2007		2008	
	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
OGÓŁEM	2949	7,73	2753	7,22	2353	6,17
MIASTO	2294	9,80	2174	9,31	1784	7,66
WIEŚ	655	4,45	579	3,92	569	3,84

Źródło: Dane Zakładu Epidemiologii PZH - "Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce "

Tabela 17

**MIESZKAŃCY WOJ.ŚLĄSKIEGO HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY
(B15-B19) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Wyszczególnienie	2006	2007	2008
OGÓŁEM	4606	4789	6179
Powiat Będziński	250	228	235
Powiat Bielski	84	79	93
Powiat Cieszyński	183	245	287
Powiat Częstochowski	34	33	66
Powiat Gliwicki	99	110	152
Powiat Kłobucki	41	43	60
Powiat Lubliniecki	33	32	63
Powiat Mikołowski	90	93	109
Powiat Myszkowski	62	61	81
Powiat Pszczyński	84	88	86
Powiat Raciborski	239	269	349
Powiat Rybnicki	69	82	81
Powiat Tamogórski	82	99	208
Powiat Bieruńsko-Lędziński	28	27	57
Powiat Wodzisławski	163	133	223
Powiat Zawierciański	148	144	176
Powiat Żywiecki	52	43	76
M.Bielsko - Biała	103	116	162
M.Bytom	135	160	376
M.Chorzów	161	215	183
M.Częstochowa	218	248	227
M.Dąbrowa Górnicza	185	157	178
M.Gliwice	180	206	333
M.Jastrzębie Zdrój	94	70	89
M.Jaworzno	56	84	75
M.Katowice	467	426	458
M.Mysłowice	50	52	91
M.Piekary Śląskie	52	47	111
M.Ruda Śląska	170	163	267
M.Rybnik	168	190	218
M.Siemianowice Śląskie	81	55	75
M.Sosnowiec	317	303	357
M.Świętochłowice	83	86	73
M.Tychy	101	137	139
M.Zabrze	182	208	294
M.Żory	62	57	71

Tabela 18

**PACJENCI HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY (B15-B19)
WG GRUP WIEKOWYCH I PŁCI W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Wiek	2006			2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	4829	2887	1942	5029	3101	1928	6452	3703	2749
0-9	21	12	9	25	13	12	30	10	20
10-14	79	55	24	38	30	8	36	23	13
15-19	203	134	69	226	168	58	324	221	103
20-24	333	218	115	383	273	110	503	326	177
25-29	311	229	82	333	222	111	481	328	153
30-34	426	281	145	413	280	133	527	328	199
35-39	434	282	152	512	327	185	562	346	216
40-44	373	237	136	402	276	126	579	340	239
45-49	538	304	234	479	270	209	551	290	261
50-54	547	301	246	609	370	239	789	374	415
55-59	574	299	275	555	290	265	713	394	319
60-64	390	200	190	390	213	177	430	227	203
65-74	472	263	209	527	289	238	688	358	330
75 i więcej	128	72	56	137	80	57	239	138	101

Rycina 11

**PACJENCI HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY (B15-B19)
W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006 – 2008 (wg grup wiekowych)**

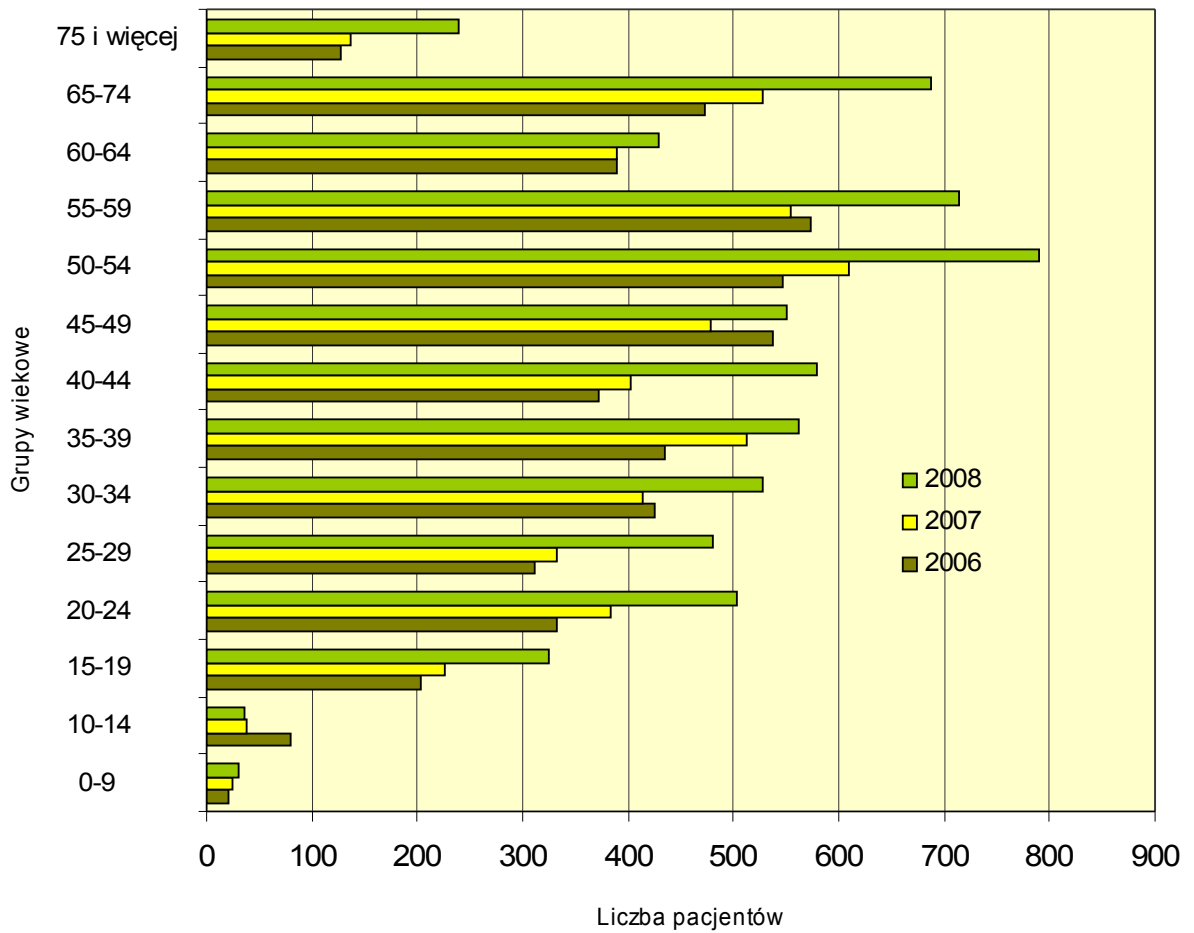

Tabela 19, Rycina 12

**ROZKŁAD SEZONOWYCH HOSPITALIZACJI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY
(B15-B19) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Miesiąc przyjęcia	2006	2007	2008
	4819	5033	6434
I	412	496	441
II	401	452	474
III	466	488	480
IV	466	452	530
V	332	393	591
VI	437	327	635
VII	376	318	564
VIII	388	360	512
IX	410	388	541
X	471	509	636
XI	413	480	548
XII	247	370	482

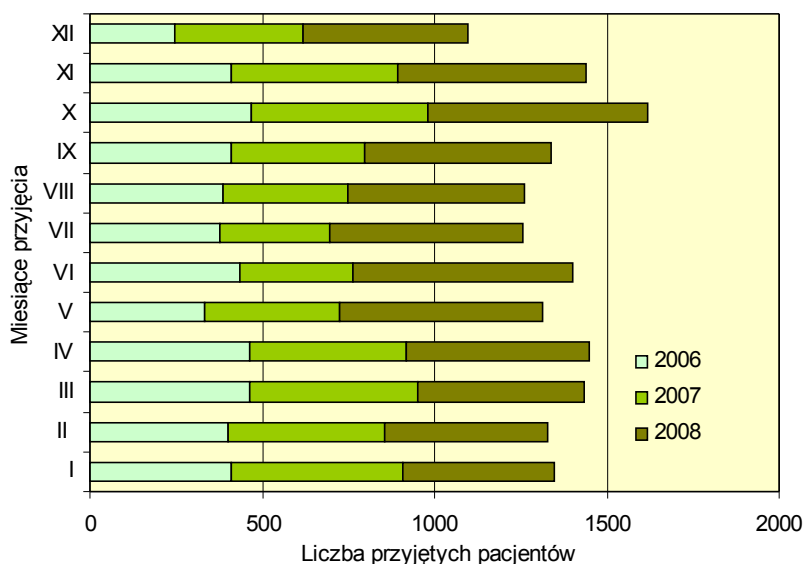

Tabela 20, Rycina 13

**ROZKŁAD SEZONOWYCH HOSPITALIZACJI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY TYPU B
(B16, B18.0-B18.1) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006 – 2008**

Miesiąc przyjęcia	2006	2007	2008
	1610	1895	2217
I	121	165	142
II	105	152	163
III	119	162	171
IV	161	152	171
V	132	151	208
VI	165	156	223
VII	121	142	224
VIII	161	146	196
IX	144	169	160
X	171	188	207
XI	119	173	176
XII	91	139	144

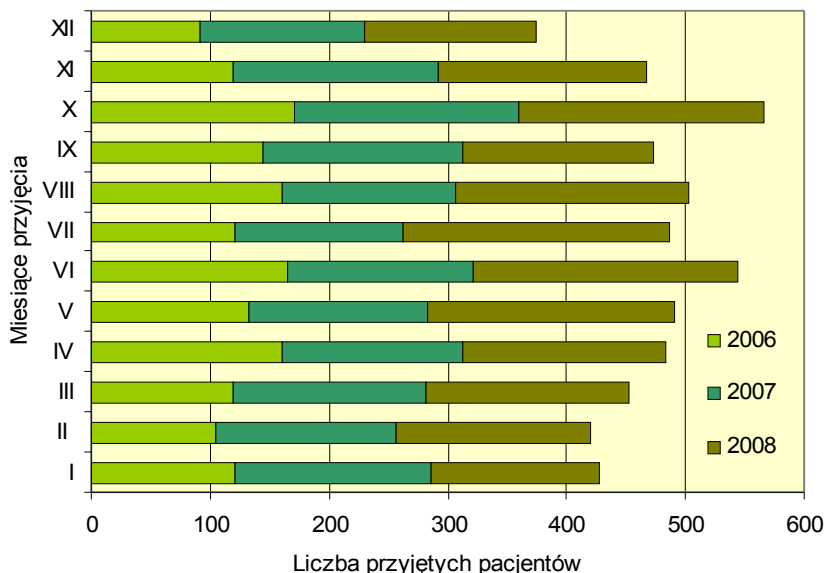

Tabela 21, Rycina 14

**ROZKŁAD SEZONOWYCH HOSPITALIZACJI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY TYPU C
(B17.1, B18.2) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Miesiąc przyjęcia	2006	2007	2008
	2856	2901	3916
I	261	307	276
II	252	280	295
III	306	310	279
IV	270	273	311
V	182	223	354
VI	244	154	396
VII	223	161	317
VIII	199	198	291
IX	247	202	357
X	262	300	392
XI	270	284	339
XII	140	209	309

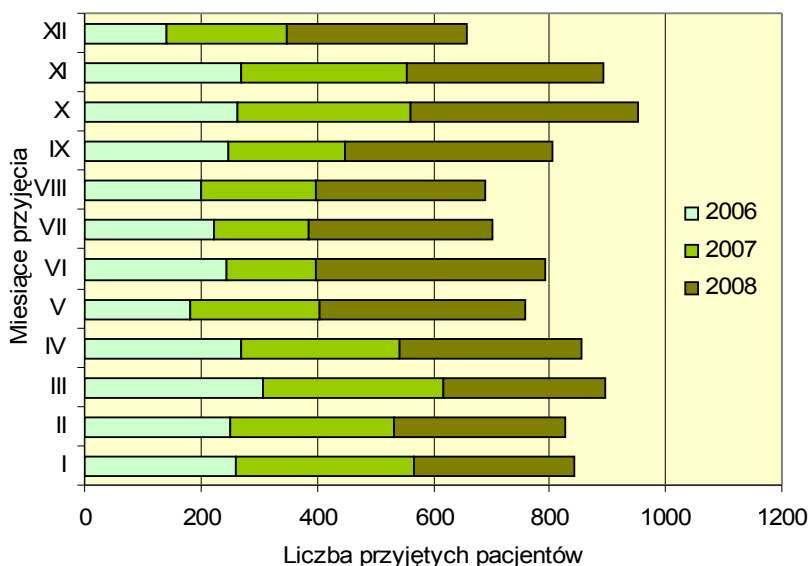

Tabela 22

**MIESZKAŃCY WOJ.ŚLĄSKIEGO HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY
TYPU B (B16, B18.0-B18.1) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Województwo śląskie	2006	2007	2008
OGÓŁEM	1493	1768	2097
Powiat Będziński	127	104	90
Powiat Bielski	34	25	27
Powiat Cieszyński	66	78	77
Powiat Częstochowski	3	11	26
Powiat Gliwicki	27	26	47
Powiat Kłobucki	17	25	29
Powiat Lubliniecki	3	10	26
Powiat Mikołowski	35	43	40
Powiat Myszkowski	30	37	49
Powiat Pszczyński	45	57	40
Powiat Raciborski	82	115	129
Powiat Rybnicki	24	34	31
Powiat Tamogórski	12	24	61
Powiat Bieruńsko-Lędziński	5	13	26
Powiat Wodzisławski	63	67	72
Powiat Zawierciański	48	50	67
Powiat Żywiecki	10	8	22
M. Bielsko - Biała	38	41	54
M. Bytom	24	39	121
M. Chorzów	50	101	64
M. Częstochowa	52	69	61
M. Dąbrowa Górnicza	76	66	83
M. Gliwice	44	64	105
M. Jastrzębie Zdrój	27	16	16
M. Jaworzno	21	37	34
M. Katowice	153	148	144
M. Mysłowice	24	15	16
M. Piekary Śląskie	10	24	44
M. Ruda Śląska	30	55	70
M. Rybnik	50	53	67
M. Siemianowice Śląskie	23	15	31
M. Sosnowiec	137	152	137
M. Świętochłowice	13	22	12
M. Tychy	23	50	57
M. Zabrze	53	52	101
M. Żory	14	22	21

Tabela 23

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY TYPU B (B16, B18.0-B18.1)
WG GRUP WIEKOWYCH I PŁCI W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Grupy wiekowe	2006			2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	1609	1110	499	1895	1384	511	2221	1517	704
0-9	4	2	2	2	1	1	1	0	1
10-14	53	42	11	29	25	4	23	15	8
15-19	86	57	29	123	93	30	189	140	49
20-24	161	103	58	185	144	41	216	149	67
25-29	102	87	15	101	77	24	151	124	27
30-34	169	114	55	143	95	48	142	90	52
35-39	177	112	65	244	177	67	239	161	78
40-44	117	84	33	152	113	39	189	110	79
45-49	114	76	38	130	84	46	139	92	47
50-54	105	77	28	167	139	28	167	120	47
55-59	150	97	53	151	104	47	175	127	48
60-64	114	89	25	139	104	35	140	103	37
65-74	180	123	57	238	168	70	267	174	93
75 i więcej	77	47	30	91	60	31	183	112	71

Tabela 24

**MIESZKAŃCY WOJ.ŚLĄSKIEGO HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY
TYPU C (B17.1, B18.2) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Województwo śląskie	2006	2007	2008
OGÓŁEM	2766	2802	3795
Powiat Będziński	117	119	125
Powiat Bielski	42	49	60
Powiat Cieszyński	106	160	191
Powiat Częstochowski	30	20	38
Powiat Gliwicki	67	76	103
Powiat Kłobucki	22	18	27
Powiat Lubliniecki	27	21	35
Powiat Mikołowski	49	45	67
Powiat Myszkowski	31	22	31
Powiat Pszczyński	36	31	40
Powiat Raciborski	108	133	168
Powiat Rybnicki	38	45	41
Powiat Tarnogórski	54	59	139
Powiat Bieruńsko-Lędziński	18	14	30
Powiat Wodzisławski	81	59	130
Powiat Zawierciański	93	93	105
Powiat Żywiecki	27	27	50
M.Bielsko - Biała	62	72	105
M.Bytom	86	101	238
M.Chorzów	107	111	114
M.Częstochowa	156	169	164
M.Dąbrowa Górnicza	102	86	93
M.Gliwice	118	136	219
M.Jastrzębie Zdrój	59	48	66
M.Jaworzno	32	41	37
M.Katowice	295	265	300
M.Mysłowice	22	30	74
M.Piekary Śląskie	33	21	59
M.Ruda Śląska	130	93	185
M.Rybnik	107	132	139
M.Siemianowice Śląskie	54	37	43
M.Sosnowiec	165	144	212
M.Świętochłowice	65	60	58
M.Tychy	64	81	73
M.Zabrze	123	149	188
M.Żory	40	35	48

Tabela 25

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY TYPU C (B17.1, B18.2) WG GRUP
WIEKOWYCH I PŁCI W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2006-2008**

Grupy wiekowe	2006			2007			2008		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	2863	1578	1285	2898	1588	1310	3927	2027	1900
0-9	13	7	6	19	10	9	20	7	13
10-14	18	10	8	7	4	3	9	6	3
15-19	100	64	36	93	71	22	119	71	48
20-24	147	98	49	176	111	65	262	160	102
25-29	186	127	59	204	125	79	309	188	121
30-34	228	146	82	253	173	80	351	218	133
35-39	232	149	83	253	142	111	304	177	127
40-44	239	141	98	229	147	82	374	221	153
45-49	383	205	178	335	177	158	390	188	202
50-54	405	208	197	413	220	193	586	239	347
55-59	381	181	200	381	174	207	507	254	253
60-64	251	98	153	240	105	135	269	114	155
65-74	245	125	120	268	118	150	382	162	220
75 i więcej	35	19	16	27	11	16	45	22	23

Tabela 26
HOSPITALIZOWANI W SZPITALACH WOJ. ŚLĄSKIEGO Z POWODU WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY (B15-B19) WG TRYBU WYPISU W LATACH 2006-2008

2006								
Rozpoznanie zasadnicze	OGÓŁEM	Zakończenie procesu terapeutycznego diagnostycznego	Skierowanie do dalszego leczenia w lecznictwie ambulatoryjnym	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki stacjonarnej	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki długoterminowej	Skierowanie do dalszego leczenia -inne przypadki	Wypisany na własne żądanie	Zgon
OGÓŁEM	4829	1510	3234	38	10	2	17	18
B15 Ostre wirusowe zapalenie wątroby A	15	6	6	3	0	0	0	0
B16 Ostre zapalenie wątroby B	112	8	93	9	0	1	1	0
B17 Inne ostre wirusowe zapalenie wątroby	93	5	78	5	0	1	3	1
B18 Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby	4585	1484	3043	18	10	0	13	17
B19 Nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby	24	7	14	3	0	0	0	0

2007								
Rozpoznanie zasadnicze	OGÓŁEM	Zakończenie procesu terapeutycznego diagnostycznego	Skierowanie do dalszego leczenia w lecznictwie ambulatoryjnym	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki stacjonarnej	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki długoterminowej	Skierowanie do dalszego leczenia -inne przypadki	Wypisany na własne żądanie	Zgon
OGÓŁEM	5029	804	4146	40	12	4	11	12
B15 Ostre wirusowe zapalenie wątroby A	12	1	7	3	1	0	0	0
B16 Ostre zapalenie wątroby B	89	17	60	9	0	1	0	2
B17 Inne ostre wirusowe zapalenie wątroby	93	4	81	7	0	0	1	0
B18 Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby	4810	775	3985	16	11	3	10	10
B19 Nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby	25	7	13	5	0	0	0	0

2008								
Rozpoznanie zasadnicze	OGÓŁEM	Zakończenie procesu terapeutycznego diagnostycznego	Skierowanie do dalszego leczenia w lecznictwie ambulatoryjnym	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki stacjonarnej	Skierowanie do dalszego leczenia w zakładzie opieki długoterminowej	Skierowanie do dalszego leczenia -inne przypadki	Wypisany na własne żądanie	Zgon
OGÓŁEM	6452	1353	5017	31	9	12	11	19
B15 Ostre wirusowe zapalenie wątroby A	21	6	15	0	0	0	0	0
B16 Ostre zapalenie wątroby B	47	5	35	6	0	1	0	0
B17 Inne ostre wirusowe zapalenie wątroby	90	9	74	5	0	1	1	0
B18 Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby	6274	1331	4876	19	9	10	10	19
B19 Nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby	20	2	17	1	0	0	0	0